

D

1903 júl. 24

Gullner belügyi államtitkár átírata gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnökhöz a „Česko-Slovenská Jednota” működésének megfigyelését célzó, az érdekelt megyék főispánjaihoz intézett belügyminiszteri körlevél tárgyában, 1 melléklettel

ME 1903—XVa—318 (3164)

(Litografált irat.)

Magyar királyi belügyminiszter

321 szám

Res.

Bizalmas

A múlt 1902. évben Ungarisch-Bród városban „Cseh-tót nemzeti egység” cím alatt megalakult új pánszláv egyesület működésének megfigyelése tárgyában Pozsony, Trencsén, Árva, Liptó, Túróc, Zólyom, Bars vármegyék főispánjához intézett leiratotnak másolatát tudomásulvétel végett idecsatoltan tisztelettel megküldeni.

Budapesten, 1903. évi július hó 24-én

A miniszter helyett

Gullner s. k.

államtitkár

Melléklet:

Belügyminiszteri körlevél 1903. júl. 24. Pozsony, Trencsén, Árva, Liptó, Túróc, Zólyom és Bars megyék főispánjaihoz a „Česko Slovenská Jednota” működésének megfigyelése tárgyában

ME 1903—XVa—318 (3164)

(Litografált irat.)

Magyar királyi belügyminiszter

321 szám.

Res.

Másolat

Bizalmas

kizárólag saját kezéhez

[Szláv hírlapi közlemények szerint a múlt 1902. évben Morvaországban új cseh-tót egyesület alakult, mely egyesület az osztrák belügyminiszter úrnak e tárgyban 1903. évi április hó 27-én 186. szám alatt hozzám intézett átírata szerint „Národní jednota Česko-slovenska” magyarul: „cseh-tót nemzeti egység” elnevezés alatt Ungarisch-Bród városban székel, és 1902. évi november hó 16. napján tartotta alakuló közgyűlését, és amely egyesület nem valamely fiókegylete a Prága városban székelő „Cseh-tót Egység” nevű egyesületnek, hanem attól jogilag teljesen különálló egyesületi működést fejt ki.

Az osztrák belügyminiszter úr fent hivatolt átírata kapcsán megküldte az említett új egyesületnek alapszabályait is, mely alapszabályokból közlöm a következőket: Az egyesületnek célja abban áll, hogy főleg a Morvaország délkeleti részében lakó cseh-tót népnek társadalmi, nemzeti szellemi és anyagi téren való fellendülését elősegítse, mely célt a szóban forgó egyesület úgy akarja elérni, hogy 1. alaposan meg akarja ismerni a Morvaországban lakó cseh-tót népnek összes társadalmi, nemzeti, szellemi és anyagi viszonyait, és felhasználni mindent, ami a nemzeti öntudat, felvilágosodás és általában a nemzeti élet felélénkítésére és a földművelés, ipar és főleg a kereskedelem felvirágzására szolgálhat; 2. buzdít a nemzeti öltözet viselésére; 3. előadásokat, összejöveteleket, kirándulásokat és multságokat színielőadásokat és nemzeti ünnepeket rendez; 4. általában iskolákat és különösen földművelési, ipar- és kereskedelmi iskolákat állít fel és támogat; 5. könyvtárakat, nyilvános olvasótermeket és gyűjteményeket alapít; 6. gépeket, szerszámokat, mintákat oszt szét, kölcsönöz vagy szerez be; 7. pénzügyintézeteket, munkásegyleteket, elárusító valamint biztosítási egyleteket létesít; 8. terjeszti a cseh-tót